

Μεταρρυθμίζεται το Δημόσιο;

Του **ΜΑΚΗ ΒΟΡΙΔΗ***

Ενας δάσκαλός μου στη Φιλοσοφία του Δικαίου, πριν από την ανάπτυξη οποιουδήποτε επιχειρήματος, οποιασδήποτε σκέψης, έθετε ένα ερώτημα: Ποιος είσαι εσύ; Μας ζητούσε δηλαδή να διευκρινίσουμε ποια είναι η οπτική μας γωνία. Ήθελε να τονίσει ότι έχει μεγάλη σημασία στη διαπραγμάτευση οποιουδήποτε θέματος να είναι σαφής η οπτική γωνία, η θέση αυτού που το προσεγγίζει.

Στην περίπτωση της Διοικητικής Μεταρρύθμισης, η θέση της κυβερνήσεώς μας είναι σαφής, η οπτική γωνία μας είναι αυτή του πολίτη, του λήπτη και χρήστη των υπηρεσιών του Δημοσίου. Από αυτήν την οπτική και με αυτήν την προτεραιότητα σχεδιάζουμε και οργανώνουμε τη Διοικητική Μεταρρύθμιση.

Ισως φαίνεται αυτονόητη η προτεραιότητα αυτή, αλλά είναι σίγουρο ότι συχνά δεν είναι: οργανωμένα συμφέροντα, συμφέροντα που επενδύουν στο Δημόσιο, που οι προτεραιότητές τους είναι άλλες, ενδοσυστημικές, πράγματι διεκδικούν και, συχνά μέχρι σήμερα, επιτυγχάνουν να ηγεμονεύουν στη χάραξη πολιτικής για τον δημόσιο τομέα. Και ενώ όλοι ομνύουν στον πολίτη, συχνά οι εφαρμοσθείσες πολιτικές μόνο τους πολίτες δεν υπηρετούν.

Το Δημόσιο είναι μεγάλο καράβι, και τα μεγάλα καράβια στρίβουν δύσκολα. Αλλά τελικά στρίβουν. Αρκεί να υπάρχουν σχέδιο, πρόγραμμα, μέθοδος και επιμονή.

Ο τελικός στόχος είναι: το φιλικό προς τον πολίτη κράτος, το ευέλικτο, το επιτελικό, αυτό που μπορεί με αποτελεσματικό τρόπο να υπηρετεί δημοσίες πολιτικές.

Ποιο λοιπόν είναι το σχέδιό μας στο υπουργείο Εσωτερικών για τη Διοικητική Μεταρρύθμιση; Πού θέλουμε να φτάσουμε; Και πώς θα φτάσουμε εκεί;

Ο τελικός στόχος έχει κατ'επανάληψιν διατυπωθεί: το φιλικό προς τον πολίτη κράτος, το ευέλικτο, το επιτελικό, αυτό που μπορεί με αποτελεσματικό τρόπο να υπηρετεί δημοσίες πολιτικές: να προστατεύει, να διασφαλίζει θεμελιώδη δικαιώματα, να κάνει τον πολίτη να νιώθει ασφαλής, να διαμορφώνει πεδία ελευθερίας ώστε να αναπτύσσει ελεύθερα και απρόσκοπτα την προσωπικότητά του, το κράτος που μπορεί να υλοποιεί αποτελεσματικά πολιτικές υπέρ του έθνους και του λαού.

Και η αλήθεια είναι ότι η μεταρρύθμιση ξεκίνησε, υπό αντιξοές συνθήκες μιν, φιλόδοξα δε, με τον τότε πρωθυπουργό Αντ. Σαμαρά και υπουργό Διοικητικής Μεταρρύθμισης τον νυν πρωθυπουργό Κυρ. Μητσοτάκη. Κράτησε λίγο, και σε μεγάλο βαθμό ακυρώθηκε από την αριστερή αντιμεταρρύθμιση που ξήλωσε ό,τι μπορούσε να ξηλώσει.

Η στρατηγική επιλογή του ΣΥΡΙΖΑ ήταν προφανής: από τη μια η δημοσιονομική προσαρμογή, από την άλλη το αντιβαρο, που ήταν το ξήλωμα όλων των μεταρρυθμίσεων που έγιναν στο κράτος.

Οι βασικές έννοιες και ιδέες της στρατηγικής για τη μεταρρύθμιση είναι γνωστές, δεν χρειάζεται να εφευρεθούν:

Αποτελεσματικό και αξιοκρατικό σύστημα προσλήψεων, έγκαιρος προγραμματισμός προσλήψεων, που θα εγκρίνονται με βάση έναν ορθολογικό μηχανισμό αξιολόγησης αναγκών, κινητικότητα, όχι αυτή που έχουμε, αλλά μια που θα καλύπτει τις πραγματικές υπηρεσιακές ανάγκες, επιμόρφωση των υπαλλήλων, αναβάθμιση της Σχολής Δημόσιας Διοίκησης ώστε να είναι ακόμη πιο απαιτητική και να δημιουργεί ακόμη πιο ικανά στελέχη Δημόσιας Διοίκησης, ψηφιακά οργανογράμματα και περιγράμματα των θέσεων εργασίας, περιγραφή των καθηκόντων των θέσεων που προβλέπονται στα περιγράμματα, στοχοθεσία των οργανικών μονάδων, βελτιωτική αξιολόγηση του προσωπικού, αντικειμενικό αλλά ταυτόχρονα γρήγορο σύστημα επιλογής προϊστάμενων στη Δημόσια Διοίκηση, σύστημα επιβράβευσης όσων εργάζονται αποδοτικότερα, σύγχρονες μορφές εργασίας όπως η τηλεργασία, σοβαρό πειθαρχικό δίκαιο και ακόμα πιο σοβαρά, υπεύθυνα και επαρκώς λειτουργούντα πειθαρχικά συμβούλια, εσωτερικός έλεγχος και ενίσχυση της ακεραιότητας των διαδικασιών, αποτελούν ένα πλέγμα δράσεων, νομοθετικών

και διοικητικών, που θα μας οδηγήσουν σε ένα Δημόσιο σύγχρονο, ικανό να διαδραματίσει αποτελεσματικά τον ρόλο του στη σύγχρονη απαιτητική εποχή.

Όλα αυτά δεν μπορούν να γίνουν χωρίς τη διοίκηση, δεν μπορούν να γίνουν χωρίς τους ανθρώπους, χωρίς τους ίδιους τους υπαλλήλους, που πρώτοι αισθάνονται τις συνέπειες της απαξίωσης του Δημοσίου. Και που η συντριπτική τους πλειονότητα ασφυκτιά με αυτή την κατάσταση.

Τα πρώτα βήματα έχουν ήδη γίνει: η ψήφιση του νόμου για το ΑΣΕΠ, η ολοκλήρωση των ψηφιακών περιγραμμάτων θέσεων έχουν προχωρήσει. Επίκειται και η ψήφιση του νόμου για τον εσωτερικό έλεγχο, ενώ ετοιμάζεται το σχέδιο νόμου για την τηλεργασία. Η συνολική μεταρρύθμιση δεν γίνεται με το πάτημα ενός κουμπιού, απαιτεί πολλές, σημαντικές επιμέρους δράσεις, που το αποτέλεσμα τους θα φανερώνεται σταδιακά, καθώς θα αφαιρείται το αποπνικτικό πλέγμα του εξισωτισμού, της ισοπέδωσης, της μιζερίας και της εγκατάλειψης και θα αντικαθίσταται από τις αξίες της ελευθερίας, της αξιοκρατίας, της δημιουργικότητας, της διάκρισης, της επίτευξης των στόχων και των σχεδίων.

Χρειάζεται επιμονή στο σχέδιο και βέβαια η στήριξη του λαού μας. Ο δρόμος είναι απαιτητικός και τον βαδίζουμε γεμάτοι χαρά!

* Ο κ. Μάκης Βορίδης είναι υπουργός Εσωτερικών.